

Силабус курсу:



СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МЕДІАВИРОБНИЦТВО (ТЕЛЕЖУРНАЛІСТИКА)

*Ступінь вищої освіти:*

бакалавр

*Спеціальність:*

061 «Журналістика»

*Рік підготовки:*

3

*Семестр викладання:*

осінній

*Кількість кредитів ЕКТС:*

3

*Мова(-и) викладання:*

українська

*Вид семестрового  
контролю*

екзамен

**Автор курсу та лектор:**

**Малиновська Наталія Леонідівна**

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

**Старший викладач кафедри журналістики та українознавчих студій**

посада

**malynovska.n@snu.edu.ua**

електронна адреса

**+38-067-9304989**

телефон

**телеграм**

месенджер

**за розкладом**

консультації

**Викладач лабораторних занять:\***

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

**Викладач практичних занять:\***

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

\* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «**Викладач лабораторних та практичних занять:**», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

### **Анотація навчального курсу**

#### **Цілі вивчення курсу:**

«Медіавиробництво: тележурналістика» є теоретично-практичною дисципліною, що має міждисциплінарний зв'язок з навчальними курсами «Вступ до фаху», «Жанри журналістики», «Журналістська етика», «Медіа право».

«Медіавиробництво: тележурналістика» допоможе студентам, які здобувають фах журналіста і планують працювати в царині електронних ЗМІ (телебачення, робота з відео в мережі Інтернет). Тож, **метою** даного курсу є формування системи знань про телевізійну журналістику, роботу журналіста на телебаченні та роботу з відеоконтентом в мережі Інтернет. А **завдання** дисципліни полягає в тому, щоб вивчити основні поняття телевізійної справи, історію виникнення телебачення у світі та в Україні, мову екрану, телевізійні жанри та різницю між жанрами журналістики в інших видах ЗМІ, створення концепції аудіовізуального продукту, створення сценарію аудіовізуального продукту, специфіку роботи журналіста в кадрі, законодавство, що регулює діяльність ТБ.

У рамках цієї навчальної дисципліни передбачені зустрічі з представниками телекомпаній та продакшн-студій; **кіноклуб**: перегляд художніх фільмів Фредеріко Феліні «Солодке життя», «Телеведучий», «Ньюз-рум» та іноземних програм. **Позакласне читання**: Артур Хейлі «Вечірні новини», Артуро Перес-Реверте «Територія Команчів».

#### **Результати навчання:**

За результатами прослуханого курсу студенти повинні **знати**: основні поняття телевізійної справи, складові творчо-виробничого процесу, законодавчі аспекти, а також **вміти**: проводити підготовку до створення аудіовізуального продукту.

#### **Передумови до початку вивчення:**

Базові знання та уявлення з журналістики, фотожурналістики.

### **Мета курсу (набуті компетентності)**

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
3. Здатність застосовувати знання на практиці.
4. Здатність працювати в команді.
5. Здатність створити аудіовізуальний матеріал для ЗМІ на засадах україноцентричної парадигми.

## Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	<b><i>Історія телебачення.</i></b>		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Історія телебачення у світі. Брати Люм'єри – піонери сінематографа.</li> <li>2. Історія телебачення в Україні. Постать Йосипа Тимченка – винахідник сінематографа.</li> <li>3. Основні періоди розвитку українського телебачення.</li> <li>4. Медіамагнати світу. (Р. Максвелл, Т. Тернер, С. Берлусконі і так далі)</li> </ol>	Участь в обговоренні  Індивідуальні завдання
2.	<b><i>Мова екрану</i></b>		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття ракурсу.</li> <li>2. Поняття кадру та його масштаби.</li> <li>3. Поняття монтажу як логічна послідовність кадрів.</li> <li>4. Питання абсолютної об'єктивності чи ілюзії об'єктивності телебачення.</li> <li>5. Перегляд фільму «Людина з кіноапаратом» (1929 р.).</li> </ol>	Участь в обговоренні  Індивідуальні завдання
3.	<b><i>Функції телебачення та дійові особи творчо-виробничого процесу</i></b>		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Інформаційна функція.</li> <li>2. Освітня функція. Приклади телепрограм</li> <li>3. Культурна функція. Приклади телепрограм</li> <li>4. Розважальна функція. Приклади телепрограм.</li> <li>5. Дійові особи творчо-виробничого процесу (журналіст, режисер, оператор, інженер ТЖК, майстер зі світла, звукорежисер, продюсер)</li> <li>6. Кіноклуб: художній фільм Фредеріка Фелліні «Фред і Джинджер» (Італія)</li> </ol>	Участь в обговоренні  Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
4.	<i>Інформаційні жанри. Новина (відеосюжет), телевізійний сценарій</i>		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття телевізійної замітки (новина). Її види (усна з відео та усна без відео)</li> <li>2. Відеосюжет. Офіціоз та «свій» сюжет.</li> <li>3. Сценарій новини.</li> <li>4. Перегляд випусків новин українських та світових телекомпаній</li> <li>5. Кіноклуб: художній фільм «Телевізійні новини» (США, 1987)</li> <li>6. Позакласне читання: Артур Хейлі «Вечірні новини»</li> </ol>	Участь в обговоренні  Індивідуальні завдання
5.	<i>Інформаційні жанри. Інтерв'ю.</i>		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття телевізійного інтерв'ю та його різновиди.</li> <li>2. Алгоритм дій журналіста, який працює в жанрі інтерв'ю.</li> <li>3. Види запитань під час інтерв'ю (відкриті, закриті, напівзакриті)</li> <li>4. Особливості телевізійного інтерв'ю.</li> <li>5. Деякі етичні питання зйомки інтерв'ю (інтерв'ю з терористами, дітьми, постраждалими)</li> <li>6. Перегляд програм в жанрі інтерв'ю BBC HARDTALK, (англ мова)</li> </ol>	Участь в обговоренні  Індивідуальні завдання
6.	<i>Інформаційна жанри. Репортаж.</i>		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття репортаж. Прямий та фіксований репортаж.</li> <li>2. Особливості телевізійного репортажу.</li> <li>3. Сценарій репортажу.</li> <li>4. Етичні питання репортажу (показ подій</li> </ol>	Участь в обговоренні  Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			зі сценами насильства, війни та інших надзвичайних ситуацій)	
7.	<b><i>Створення концепції аудіовізуального продукту</i></b>		1. Концепція 2. Тематичний план 3. Сценарій пілотного випуску 4. Календарно-постановочний план	Творчі завдання
8.	<b><i>Робота журналіста в кадрі.</i></b>		1. Стенд ап. Телеведучий. Модератор. 2. Дрес-код під час роботи в кадрі. 3. Усне мовлення телевізійного журналіста. 4. Кіноклуб: комедійний фільм «Телеведучий: легенда про Роні Бургунді» (2004 р.).	Обговорення роботи журналістів в кадрі
9.	<b><i>.Монтаж.</i></b>		1. Поняття монтаж. 2. Види монтажу.	Перегляд аудіовізуальних робіт, аналіз, обговорення. Творчі завдання
10.	<b><i>Техніка мовлення в ефірі</i></b>		1. Дихання та його види. Вправи на дихання. 2. Мовний апарат та його складові. Вправи на розроблення мовного апарату 3. Висота голосу. Вправи. 4. Орфоепія голосних звуків української мови [а][о][у][и][е][і]. Читання текстів 5. Орфоепія приголосних звуків [б][п][м][б'] [п'] [м'], [в][ф]. Читання текстів 6. Орфоепія приголосних звуків [т][д][н][т'][д'][н']. Читання текстів 7. Орфоепія приголосних звуків [с][з][с'][з'][ж] [ш]. Читання текстів	Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>8. Орфоепія  <b>[ç][ç'] [ðз][ðз']</b>  <b>[ч][дж], [л][л'] [р][р'].</b>          Читання текстів</p> <p>9. Орфоепія <b>[r][к] [x]</b>  <b>[ү][г].</b> Читання текстів</p> <p>10. Дикція, інтонація.          Начитка текстів.</p>	

## **Рекомендована література**

### **Основні**

1. Даніель Мой, Мартін Ордольф. Телевізійна журналістика: навчальний посібник. – К.: Академія української преси, 2019 – 235 с.
2. Телевізійний репортаж. – К.: «К.І.С.», 1998 – 56 с.
3. Етичні критерії створення радіо- і телевізійних програм. – К.: «К.І.С.», 1998-72 с.
4. Техніка інтерв'ю. – Центр підготовки й вдосконалення журналістів (Париж). Інститут масової інформації (Київ).- К., 2000
5. Вказівки продюсерам Бі-Бі-Сі. – К.: «К.І.С.», 1998 – 288 с

### **Додаткові**

1. Пітер Померанцев. Нічого правдивого й усе можливе. Пригоди в сучасній Росії/ пер. з англ. Андрій Боднар; Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2015. 240 с.
2. 50 знаменитих телезірок. – Харків: Фоліо, 2006. – 510с.
3. Fiske, John. Television culture: popular pleasures and politics. – London- New York? 1987.- 353 р.

### **Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю**

1. Розкажіть про перших пionерів сінематографу (брати Люм'єри, Йосип Тимченко)
2. Хто були пionерами розвитку екранного мистецтва? Яку роль зіграв фільм «Людина з кіноапаратом»?
3. Що саме взяло телебачення з кінематографу? Театру? Радіо?
4. Коли розпочалася історія телебачення України? Коли з'явилося кольорове телебачення в Києві? 5. Які ви знаєте персонажі-легенди з історії українського телебачення?
6. З якою метою терористичні організації можуть використовувати телебачення?
7. Чи можемо говорити про об'єктивність телебачення? Аргументуйте свою думку.
8. Що таке мова екрану і які його складові? Опишіть їх.
9. Що таке композиція кадру? Які ви знаєте види?
10. Які ви знаєте функції телебачення? Розкрийте їхній зміст.
11. Хто є основними дійовими особами у творчо-виробничому процесі на телебаченні?
12. Які ви знаєте інформаційні жанри? Назвіть їх та дайте визначення. Наведіть приклади аудіовізуального продукту.
13. Який принцип побудови телевізійного сценарію будь-якого телевізійного продукту?
14. Назвіть алгоритм дій журналіста, який працює в жанрі інтерв'ю.
15. Які ви знаєте види запитань, які використовують під час інтерв'ю?
16. Які ви знаєте аналітичні жанри? Наведіть приклади програм українського телепростору.
17. Які ви знаєте художньо-публіцистичні жанри? Наведіть приклади програм українського телепростору.
18. Що таке монтаж. Які ви знаєте монтажні з'єднання.
19. Кого ви знаєте з вітчизняних та світових медіавласників телеканалів? Розкажіть по одному представнику з України та іноземних країн.
20. Яка етика спілкування телевізійного журналіста з дітьми та жертвами трагедій, терористами, збройних конфліктів? (варто проглянути скан книги "вказівки продюсерам BBC, внизу в потоці")
21. Який переглянутий фільм з кіноклубу дисципліни вам сподобався? Що саме вас зачепило: ідея фільму, сценарій, монтаж?
22. законодавство, що регулює діяльність телерадіокомпаній, уповноважені органи

### **Оцінювання курсу**

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Заліковий тест	30
<b>Разом</b>	<b>100</b>

### **Шкала оцінювання студентів**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

## **Політика курсу**

*Плагіат та академічна добросередньоть:*

*Завдання і заняття:*

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної добросередньоть. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

*Під час занять студенти:*

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

*Під час контролю знань студенти:*

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.